

Täysistunto

Tiistai 25.2.2020 klo 14.00—21.17

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyyskassalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 14/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Lähetekeskustelua varten varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

14.27 **Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Työttömyyskassalakiin nyt ehdotettavilla muutoksilla on tarkoitus ajantasaistaa sekä päivittää vuodelta 1984 olevan työttömyyskassalain säännöksiä ottaen erityisesti huomioon työttömyyskassan toiminnan sekä jäsenistön eduista huolehtimisen näkökulma. Lakiin ehdotettavat muutokset ovat pääsääntöisesti teknisluontoisia, ja osalla säännöksistä nostetaan aiemmin työttömyyskassoille annetuissa ohjeissa ja määräyksissä olleita säännöksiä nyt lain tasolle.

Esityksessä ensinnäkin täsmennettäisiin kassan johdon sopivuutta ja ammattitaitoa koskevia säännöksiä sekä yhdenmukaistettaisiin näitä säännöksiä muun vastaavan sääntelyn kanssa. Myös kassan hallituksen jäsenyyden edellytyksiä ja kassan hallituksen sekä vastuunalaisen toimihenkilön tehtäviä ja toimintoja on tarkoitus täsmentää. Näillä muutoksilla vahvistetaan hyväksi havaittujen toimintaohjeiden ja -mallien oikeudellista asemaa ja läpinäkyvyyttä sekä siten edistetään kassan arjen toimintaa kassan jäsenten hyväksi.

Toisin kuin edellä kuvatut muutokset, seuraavia muutosehdotuksia tehdään tietoisena siitä, että niitä ei välttämättä — ja ei ehkä myöskään toivottavasti — koskaan sovellettaisi:

Ensinnäkin lailla parannettaisiin työttömien kassan jäsenten vakuuttamismahdollisuuksia työttömyyskassan purkautumistilanteessa. Tämä on tärkeä muutos, sillä nykyinen laki ei turvaa työttömän kassan jäsenen ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan maksamisen jatkumista kassan purkautumistilanteessa. Esityksellä luotaisiin työttömille kassan jäsenille mahdollisuus liittyä toiseen työttömyyskassaan kassan mahdollisessa purkautumistilanteessa, mutta näiden tilanteiden arvioidaan olevan kuitenkin erittäin harvinaisia.

Esityksellä säädettäisiin myös purkautuneen tai konkurssiin asetetun kassan varojen käytöstä. Tällä hetkellä laissa ei ole lainkaan säännöksiä siitä, mitä työttömyyskassan jäsenten jäsenmaksuista kertyneille varoille tulisi tehdä, jos työttömyyskassa purkautuu. Työttömyyskassan säännöissä tulee olla tästä määräys, mutta lailla ei säädetä edes puitteita varojen luovutuksen kohteesta. Käytännössä muutos koskisi tilannetta, jossa työttömyyskassa päättää vapaaehtoisesti purkautua, eli jos vakavarainen kassa päättäisi lopettaa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

toimintansa ja lopettaa työttömyyspäivärahan maksamisen jäsenilleen. Purkautuvan kassan varat velkojen ja muiden sitoumusten täyttämisen jälkeen luovutettaisiin Työllisyysrahastolle, jolloin varat otettaisiin huomioon ansioturvan rahoituksessa.

Lisäksi esityksessä esitetään poistettavaksi eräitä vanhentuneita säännöksiä ja esitetään kumottavaksi jäsenmaksun tasausta koskeva säännös.

Lain ehdotetaan tulevan voimaan vuoden 2021 alusta. Purkautuvan kassan varojen luovutusta koskevan muutoksen sekä eräiden teknisten muutosten kuitenkin ehdotetaan tulevan voimaan jo huhtikuun alusta.

14.30 Minna Reijonen ps: Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri! Työttömyyteen on aina varauduttava, oli sitten työntekijä tai yrittäjä, ja yrittäjien työttömyysturva on tärkeä saada myös kuntoon. Työttömyyskassalaki on tässä uudistumassa, mutta tämä ei ole kaikista suunnistaan vain semmoinen pieni tekninen muutos. Yrittäjäkassoja ei ole valtavan paljon olemassa vaan oikeastaan aika vähän, ja ne eivät todellakaan ole miljoonissa vaan ehkä kymmenissätuhansissa.

Yrittäjäkassojen roolia ei ole hirveän paljon tässä huomioitu vielä, ja on tullut palautetta tästä ja on nostettu tätä asiaa kyllä nyt esille, että jos se kassa menisi konkurssiin tai se purkautuisi, niin — niin kuin ministeri tässä äsken kertoikin — varat siirtyisivät Työllisyysrahastolle. Tämä herättää vähän kysymyksiä siitä, mikä on tämä Työllisyysrahaston rooli. Kun on yrittäjiä ja sitten palkansaajia ja tämmöisiä työttömänä olevia, niin mikä on näiden yrittäjäkassojen rooli? Kysyisin ministeriltä, onko tätä mietitty tarkemmin ja pitäisikö tähän vielä tarkemmin paneutua, koska sitä ei ole hirveän paljon nostettu, vielä ainakaan, esille.

14.32 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministeri Pekoselle tämän hallituksen esityksen tyylikkäästä esittelemisestä. Esiteltyt muutokset ovat varmasti pääsääntöisesti varsin tervetulleita ja sinänsä, kuten ministerikin totesi, teknisluontoisia, niin että ne varmasti valiokuntakäsittelyssä voivat mennä ripeästi eteenpäin, ja ne asialliset huolet, joita tähän esitykseen liittyy, tulevat valiokunnassa varmasti sitten myös tarkasti käsitellyiksi ja sieltä saadaan hyvä mietintö eduskunnalle päätöksenteon pohjaksi.

Mutta, arvoisa puhemies, kun huomaan, että paitsi että sosiaali- ja terveysministeri on paikalla myös työministeri on paikalla, niin jos sallitte, kysyn sellaista asiaa, että kun tänään julkistettujen työttömyystilastojen pohjalta — ja tiedämme, että työllisyys tietysti on kaikkein parasta sosiaaliturvaa ja pyrimme kaikki varmasti kohti työllisyyden parantamista — monen asiantuntijan mielestä nyt on nähty työllisyyden ja varsinkin työttömyyden osalta niin sanottu rakenteellinen työttömyyden taso, ja mikäli tästä halutaan päästä sitten työllisyyden kehityksessä eteenpäin ja toisaalta vähentää edelleen työttömyyttä, tarvitaan rakenteellisia toimia, ja kun sosiaali- ja terveysministeriö on esitellyt tätä isoa sotu-uudistusta, joka on ylivaalikautinen uudistus, ja tämän yhteydessä sitten on ehkä herännyt toisaalta aiheesta mutta ehkä pääasiassa aiheettomasti huoli siitä, jäävätkö kaikki rakenteelliset uudistukset nyt odottamaan tätä sotu-uudistusta, niin voisiko ministeri ehkä vähän valottaa, mitä rakenteellisia uudistuksia ollaan työllisyyden edistämiseksi tekemässä tällä vaalikaudella?

Puhemies Matti Vanhanen: Koetaan pysyä otsikon mukaisessa asiassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

14.34 **Petri Honkonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tässä edustaja Reijonen otti todella tärkeän teeman esille. Yrittäjien sosiaaliturva ja yrittäjien toimeentuloturva muutenkin on Suomessa vielä, sanoisinko, riittämättömällä tasolla, ja mielestäni tässä sosiaaliturvan kokonaisuudistuksessa pitää tarkastella myös pien- ja mikroyrittäjien ja tietysti vähän isommankin yrityksen ja perheyrittäjien sosiaaliturvaa ja perheenjäsentenkin sosiaaliturvaa tarkemmin. Siinä on paljon kehitettävää ja eteenpäin mentävää. Jos haluamme yrittäjyysturvallista yhteiskuntaa edistää, niin on selvää, että tietty perusturva pitää yrittäjälläkin olla ja vielä nykyistä paremmin.

Mutta tähän itse hallituksen esitykseen. Tässä on todellakin hyviä työttömyyskassan jäsenen etuja ja oikeuksia vahvistavia uudistuksia, kiitos ministerille perusteellisesta esittelystä. Kun olin Opettajien Työttömyyskassan jäsen ennen kansanedustajaksi tuloa, niin pohdin usein tätä ansiosidonnaisen työttömyysturvan kokonaisuutta. On hyvä, että tätä nyt kehitetään ja tuodaan tätä lainsäädäntöä ajan tasalle, mutta itse ajattelen näin ja keskustan näkökulmastakin olemme pitäneet esillä sitä ajatusta, voisiko ansiosidonnaista työttömyysturvaa myös laajentaa ja sen kattavuutta parantaa. Mielestäni tämä olisi syytä käydä kolmikantaisesti läpi, voisiko yhä useammalla olla ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan oikeus: Nyt kun on selvää ja kuten tiedämme, niin ansiosidonnainen työttömyysturva, siihen liittyvät maksut ovat lakisääteisiä ja tämä vastuu näiden kustannusten kattamisesta on laajentunut yhä laajemmaksi osaksi suomalaisille. Siinä mielessä ajattelen, että voisi olla paikallaan käydä läpi, voisiko ansiosidonnainen työttömyysturva kuulua yhä useammalle ja laajemminkin suomalaisille.

14.36 **Anna Kontula vas:** Arvoisa puhemies! Tämä lakiesityshän on pitkälti sellaista lainsäädännön teknisluonteista huoltoa, jota pitää aika ajoin tehdä ja joka ei herätä suuria intohimoja. Tässä on kuitenkin yksi sellainen muutos, johon kiinnittäisin erityisesti huomion, nimittäin tasausjärjestelmistä luopuminen.

Meidän ansiosidonnainen työttömyysturvahan on ikään kuin yhteisvastuun ja toisaalta kassakohtaisen vastuun yhdistelmä. Yhteisvastuupuolta siinä ovat edustaneet verorahoitteinen osuus ja nämä tasausjärjestelmät, ja tätä kassakohtaista vastuuta taas kassakohtaiset maksut, jotka sellaisilla aloilla, joilla työttömyysriski on korkea, ovat huomattavasti korkeammat kuin sellaisilla aloilla, joilla työttömyysriski on matala. No nyt, jos tämä tasausjärjestelmä poistetaan, se siirtää painopistettä yhteisvastuullisuudelta kassakohtaisuudelle edelleen, ja tyypillisesti nämä kassojen jäsenet, jotka ovat tässä nyt häviäjinä, ovat niitä, joidenka maksut jo entisestään ovat suhteessa heidän saamaansa vakuutusturvaan kaikkein korkeimpia, joiden työttömyysriski on keskivertoa suurempi ja joilla yleensä palkkataso on verraten matala. Sen takia minä kyllä toivoisin, että tässä nyt mietitään jotakin korvaavaa järjestelmää, joka tasapainottaisi tätä tilannetta toiseen suuntaan, koska jos me yli päätään lähdemme siitä, että meillä on osittain yhteisvastuullinen ansiosidonnainen työttömyysturvajärjestelmä, niin ei ole reilua, että jotkut maksavat siitä niin paljon enemmän kuin toiset.

14.38 **Kim Berg sd:** Arvoisa puhemies! Kuten tässä edellisessäkin puheenvuorossa kävi ilmi, niin nämä hallituksen esittämät muutokset työttömyyskassalakiin ovat pääasiassa teknisluonteisia, ja tarkoituksena on nostaa aiemmin työttömyyskassoille annetuissa ohjeissa ja määräyksissä olleita säännöksiä lain tasolle. Haluan kuitenkin nostaa omassa puheenvuorossani nyt ainoastaan yhden merkittävän asian esille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

Pidän esityksessä erityisen tärkeänä asiana sitä, että tällä esityksellä työttömyyskassan työttömien jäsenten vaikuttamismahdollisuuksia työttömyyskassan purkautumistilanteessa parannettaisiin nyt lailla, nykyinen laki kun ei turvaa kassan työttömän jäsenen ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan maksamisen jatkumista kassan purkautumistilanteessa. Kassan työtön jäsen olisi kyllä nykyisinkin oikeutettu Kelan maksamaan peruspäivärahaan, joka on kuitenkin yleensä pienempi kuin ansiosidonnainen päiväraha. Hallituksen esityksessä purkautumistilanteessa kassan työttömille jäsenille annettaisiin nyt mahdollisuus liittyä toiseen työttömyyskassaan, mikä parantaisi työttömien jäsenten taloudellista tilannetta oleellisesti.

14.39 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Niin kuin tässä on tullut esille, niin tässä on pitkälti kysymys erilaisista teknisluonteisista tarkastuksista lainsäädäntöön ja erityisesti hyvän hallintotavan mukaisesta menettelystä, mikä liittyy näitten kassojen hallintaan, mutta uutena ovat nimenomaisesti nämä kassan selvitystilaan, kassan purkautumiseen ja kassan konkurssitilanteeseen liittyvät menettelyt.

Jos ajatellaan, että nämä kassat ovat tällaisia yksityisoikeudellisia toimijoita, jotka hoitavat tällaista julkista tehtävää lain nojalla, niin jäin miettimään vähän samaa asiaa kuin tuossa edustaja Reijonen edellä. Eli jos on kyse selvitystilasta ja konkurssitilasta, niin yleensä siellä ei ole mitään purettavaa, mutta jos on tällainen purkautumistilanne, niin sitten siirretään Työllisyysrahastoon nämä varat, mitä on jäljellä. Ymmärrän sen, että kun lain pohjalta on kerätty nimenomaan työttömyyttä varten ne rahat, niin silloin tämä tietysti tuntuu loogiselta, että ne menevät sinne Työllisyysrahastoon, mutta sitten toisaalta jäin miettimään tätä juridista seikkaa, että nämä ovat yksityisoikeudellisia toimijoita, jotka ovat kuitenkin siinä kassan perustamistilanteessa voineet omilla säännöillään kirjata jotakin sääntöihin siitä, millä tavalla purkautumistilanteessa tällainen mahdollinen ylijäämä tulisi käyttää. No, tämä on varmasti siellä ministeriössä selvitelty, tuleeko tässä jonkunlaista ristiriitaa, mutta ehkä täällä talossakin siinä on syytä kuulla asiantuntijoita ja pohtia, onko tämä yksityisoikeudellinen perustamisasiakirja vahvempi tällaisessa tilanteessa.

14.41 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille tästä esityksestä. Itse asiassa on aika yllättävää, että näitä täsmennyksiä tehdään vasta nyt, ja voisi sanoa, että Finanssivalvonta on ollut tehtäviensä tasalla, koska on ollut yksi niitä taustatekijöitä, joka on esittänyt näitä täsmennyksiä ja parannuksia tähän lakiesitykseen.

Jos mennään tähän substanssiin, niin meidän nykyisen kassajärjestelmän etuhan on se, että siinä tavallaan työllisyys ja työehtosopimukset kytkeytyvät toisiinsa ja näillä kassoilla, jos ne ovat liittokohtaisia, on asiantuntemusta nimenomaan tästä toimialasta, jolla ihminen on työttömänä, mutta me oikeastaan hyödynämme aika vähän tätä asiantuntemusta esimerkiksi työnvälityksen puolella. Vaikkapa Tanskassa on esimerkkejä siitä, että siellä on työnvälittäjiä, jotka ovat liitto- ja kassakohtaisia. Kun työllisyyskeinoja mietitään, niin kannattaisi pohtia myös tätä, voitaisiinko löytää joitakin kannusteita ja mekanismeja, joilla päästäisiin hyödyntämään sitä osaamista, jota näillä toimijoilla on alakohtaisesti.

Myös minä olen huolissani tästä, mihin edustaja Kontula puuttui. Se tavallaan liittyy siihen, että meillä on aloja, joilla työttömyys ja pätkätyöllisyys vaihtelevat herkemmin kuin jossakin muualla, jotka ovat suhdanneherkempiä aloja, ja siellä usein myös työttömyys on yleisempää. Sen vuoksi on ollut, samalla lailla kuin on vaikkapa paremmin toimeentulevien ja vähän heikommin toimeentulevien kuntien välillä, tasausjärjestelmä, joka on ikään

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

kuin solidaarisesti ottanut vastuuta näistä eroista. Nyt jos tämä poistuu, niin pitäisi ainakin seurata sitä, millaisia vaikutuksia sillä on näihin toimialoihin.

Kolmantena pointtina voisi nostaa esiin tämän yleisen yhteisen ansiosidonnaisen turvan, joka myös nousi keskustelussa esiin. Sen kustannusvaikutukset vähän riippuen suhdanteista olisivat noin 200—300 miljoonaa lisäeuroa työttömyysturvajärjestelmään, eli sillä on vaikutusta. Ja kannattaa muistaa se, että tällä hetkellä jokainen voi liittyä ansiosidonnaiseen kassaan, vaikka ei ammattiliittoon kuuluisikaan, mutta toki henkilökohtaisesti toivon, että kaikki kuuluisivat myös liittoihin.

14.43 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Täällä puhutaan aika teknisluonteisista kysymyksistä liittyen työttömyyskassojen toimintaan, mutta nyt haluan hyödyntää sosiaali- ja terveysministerin paikallaolon siinä suhteessa, että kysyisin myöskin työttömyyskassojen tehtävistä jatkossa. Nimittäin tällä hetkellä tehtävänä on lähinnä maksaa ansioturvaa työttömyyden aikana, mutta jos mietitään nykyistä työllisyys- ja lähinnä työttömyystilannetta ja sitä, millä tavalla meidän pitäisi tarjota yksilöllisiä palveluja työttömänä oleville henkilöille, niin voisiko ajatella, että työttömyyskassoilla olisi jonkinlainen rooli tässä jatkossa? Itse mietin lähinnä sitä, että kun olen ollut pari kertaa työttömänä ja kuulun IAET-kassaan, joka on nykyään KOKO-kassa nimeltään, niin kyllä molemmilla kerroilla on ollut enemmän hyötyä siitä kassan avusta uuden työpaikan löytämisessä ja niin edelleen, auttamisessa muutenkin, kun mietin heidän rooliaan suhteessa TE-toimistoon. Eli kyllä lähtisin siitä, että heillä voisi olla jatkossa jonkinlainen rooli, koska he tuntevat asiakkaansa historian aika hyvin ja voisivat siten myöskin ihan konkreettisesti auttaa siinä työn syrjään pääsemisessä.

14.44 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Täällä minusta oikein hyvin muun muassa edustajat Berg ja Essayah ovat avanneet sitä, että kysymys on lähinnä teknisistä muutoksista, kuten ministeri täällä on kertonut, mutta sisällöllisesti tässä on tietenkin oleellinen uudistus se, että työttömyyskassan purkautumistilanteissa, konkurssissa tai selvitystilassa yksittäinen henkilö pystyy sitten jatkamaan sitä ansioturvaa.

Tämä on tärkeä uudistus, mutta tietenkään en malta olla tässä käyttämättä puheenvuoroa siitä, miten tulevaisuudessa voitaisiin tehdä ehkä laajempiakin uudistuksia tälle sektorille, ja minusta edustaja Kaumankin pohdinta oli hyvää. Pitää miettiä, miten tulevaisuudessa voisi olla ehkä suurempikin rooli näillä työttömyyskassoilla — ei välttämättä niin, että jokaisen kassan pitäisi tehdä sitä, mutta mahdollistettaisiin ehkä suurempi rooli.

Mutta sitten on tietenkin aivan oma pohdinta se, jota toivoisin itse ainakin henkilökohtaisesti, että vaikka meillä on tällainen järjestelmä ja sen muutokset tietenkin vievät paljon aikaa ja ovat vaativiakin, niin avoimesti tämän sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä mietittäisiin myös sitä vaihtoehtoa, että pitkällä tähtäimellä voitaisiin kehittää tätä ansioturvaa kattamaan nykyistä laajempi porukka, kuten täällä edellä edustaja Honkonenkin totesi.

Minusta tämä olisi järkevä suunta, mutta tunnustan sen, että jos tehdään tällaisia muutoksia tähän järjestelmään, niin se vaatii kyllä erittäin perusteellista valmistelua, pohdintaa ja myös siirtymäaikoja. Niitä ei voida yhtäkkiä tehdä, että ensi vuonna tai neljänkään vuoden päästä olisi joku järjestelmä ihan dramaattisesti toisenlainen, mutta kun näissä tehdään tällaisia teknisiä muutoksia, totta kai ne hyväksytään varmasti täälläkin, mutta on samalla syytä pohtia koko ajan, miten voitaisiin tätä järjestelmää parantaa, ja silloin keskiössä pi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

tää olla nimenomaan se mahdollinen työtön henkilö tai työssä oleva henkilö, joka on kassan jäsen ja haluaa varautua työttömyyden varalle.

14.47 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Pyysin vielä toisen puheenvuoron edustaja Filatovin puheenvuoron kirvoittamana, koska hän hyvin nosti esille tämän Tanskan mallin. Kun kristillisdemokraatit tekivät tätä omaa kannustavan perusturvan sosiaaliturvauudistukseen tähtäävää mallia, niin siinä yhteydessä tuli esille juuri tämä, kuinka Tanskassa näillä työttömyyskassoilla on suuri rooli ihmisten uudelleentyöllistämisessä, ja siinä mielessä tämä ajatus, minkä edustaja Kaumakin täällä nosti esille, varmasti kannattaa nyt nostaa pöydälle, kun tätä sosiaaliturvauudistusta lähdetään pohtimaan. Ja todellakin, Tanskasta me tiedämme tämän niin sanotun flexicurity-mallin ja sen, että siellä ensinnäkin työttömyysturva on alussa korkeampi ja sen jälkeen laskee paljon jyrkemmin, mutta siihen liittyy myöskin työttömyyskassan sitoutuminen ihmisen työllistämiseen ja myöskin vahvempi tällainen, voisiko sanoa, työttömän työllistämisen eteen tehtävä työ sieltä työttömyyskassan puolelta ja asiantuntija-apu ja vastaava. Eli varmaan tämä kokonaisuus kannattaa kyllä pohtia ja täällä Suomessakin lähteä asiaa vielä harkitsemaan, että voisiko tässä olla kassoilla suurempi rooli, ja niin kuin edustaja Filatov hyvin totesi, siellä on varmasti paljon sellaista asiantuntemusta, mitä ei tänä päivänä tule juuri laisinkaan hyödynnettyä.

14.48 Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen: Puhemies! Kiitos, arvoisat kollegat, erittäin hyvästä keskustelusta. Tässä useampi edustaja kiinnitti huomiota tähän yrittäjäkassaan, edustaja Reijonen ensimmäisessä puheenvuorossaan ja useat muut myöskin sen jälkeen. Minusta on tärkeä huomata, että tämä kassojen varojen mahdollinen luovutus työttömyysrahaston vapaaehtoisessa purkautumisessa aktualisoituu vain kassan omasta aloitteesta, ja kysehän on tällöin sellaisesta tilanteesta, jossa vakavarainen kassa päättää itse purkautua ja lopettaa työttömyysetuuksien maksamisen kassan jäsenille. Koska näitä yrittäjäkassoja on vain yksi, tilanne olisi kassan jäsenten kannalta hyvin epätoivottava. Kyse ei ole tällöin suoraan omaisuudensuojaan puuttumisesta, koska aloite varojen luovutukselle tulee kassalta itseltään, mutta kyse ei myöskään ole varojen kaappaamisesta. Mutta niin kuin edustaja Essayahkin totesi, tähän on syytä kiinnittää huomiota ja erityisesti eduskunnan perustuslakivaliokunnassa. Haluan kuitenkin sanoa, että tämän pykälän soveltaminen on todennäköisesti hyvin epätodennäköistä, mutta pykälällä kuitenkin turvattaisiin sitä varojen käytön tarkoitusta, jota varten ne varat on kerätty.

Edustaja Autto puhui työllisyydestä ja sosiaaliturvan uudistamisesta. Ehkä siltä osin sanon vain tuohon sosiaaliturvan uudistamiseen liittyen, mihin tässä monikin puhuja kiinnitti huomiota, että sosiaaliturvan uudistus on jaksotettu kahdelle vaalikaudelle, mutta sieltä voidaan tuoda esityksiä ja toimeenpanna niitä myöskin siinä matkan varrella. Tarkoitus ei ole rakentaa kahdeksaa vuotta isoa uudistusta, joka yhtäkkiä toimeenpannaan, eli heti voidaan laittaa sieltä eteenpäin näitä esityksiä.

Useammassa puheenvuorossa kiinnitettiin huomiota tähän oikeuteen ansiosidonnaisuuteen. Tästä on hallitusohjelmassa kirjaus, eli yleisestä ansiosidonnaisuudesta tullaan tekemään selvitys ja hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti.

Sitten tähän jäsenmaksun tasauksen poistoon, mihin muun muassa edustajat Kontula ja Filatov kiinnittivät huomiota: tämä ehdotus perustuu työmarkkinajärjestöjen kesäkuussa 2019 tehtyyn aloitteeseen valtiovallalle, ja uudistuksen vaikutuksia on kyllä syytä seurata

Pöytäkirjan asiakohta PTK 12/2020 vp

tarkoin erityisesti niiden alojen osalta, joissa työttömyys on esimerkiksi suhdannesyistä muita suurempaa. Tällainen tausta tällä on.

Sitten tässä käytiin myös hyvää keskustelua työttömyyskassojen roolista, ja minusta työttömyyskassojen roolia palveluiden tarjoamisessa on syytä myöskin pohtia tulevaisuudessa. Varmasti on myöskin syytä huomioida palveluiden saatavuus, ja siksi pidän kuitenkin aika ilmeisenä, että TE-toimistojen rooli tulee olemaan keskeinen. Mutta kuten edustaja Essayah hyvin totesi omassa puheenvuorossaan, sosiaaliturvan uudistusta pohtiva komitea on se, jossa tätäkin asiaa on syytä pohtia. Olen erittäin iloinen siitä, että saadaan tämä komiteatyö pian vauhtiin ja käyntiin ja pohtimaan uudistusta tarkemmin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.